

1939 25/3 24: 1. Beh. af Forsl. t. Rigsdagsbesl. ang. en Overensk. med Norge om Østgrønland. 4940

vore Anordninger i saa Henseende. Men saa vil jeg tro, at det var mere praktisk at sejle op i Kristiania Fjord og skyde paa Kristiania end at sejle op i Isregionerne og kæmpe med de norske Fangere og de norske Fangstskibe deroppe. Men alt dette ser jeg ganske bort fra. Der er jo ikke en eneste dansk Mand eller Kvinde, der tænker paa at anvende Magt, tænker paa, at vi skulde føre Krig med Norge, og der er vel neppe nogen, der tænker paa, at vi for Alvor skulde holde Inspektionsskibe oppe i disse Farvande. Naar det altsaa forholder sig saaledes, maatte Spørgsmaalet for os, som jeg før nævnte, være dette: Hvorledes sikrer vi Eskimoerne? Den højtærede Udenrigsminister sagde, at Angmagssalik-Distriktet var jo undtaget. Angmagssalik-Distriktet er jo ikke nærmere afmærket, det vil sige, det er afmærket i „Meddelelser om Grønland“ paa Kortet i Jubilæumsskriftet, men det er ikke afmærket i Regeringens Bekendtgørelse. Vi har forbeholdt os, at Scoresbysund, Verdens største Fjord, kan undtages fra Overenskomsten, hvis vi ønsker at anlægge en Eskimokoloni der. Vi har endelig forbeholdt os, at der kan træffes Bestemmelser til Værn for Eskimoerne i de nærmeste Egne Nord for Lindenovsfjorden. Men endelig er der at henpege paa § 7 i Overenskomsten, hvori det hedder, at Parterne forbeholder sig efter fælles Aftale at indføre saadanne Forandringer i og Tilføjelser til denne Overenskomst, som indhøstede Erfaringer maatte gøre ønskelige. Hvis indhøstede Erfaringer i Løbet af de 20 Aar skulde vise, at Nordmændene vil oprette Stationer paa den Del af Østkysten, som der her er Tale om, i Lindenovsfjorden og opefter, saa faar Regeringen træde i Forhandling om, i hvilken Udstrækning dette kan afbødes for at værne Eskimoerne. Under vore Forhandlinger med Nordmændene har der ikke vist sig nogen Lyst til at fortrædige Eskimoerne, tværtimod, og det er min Overbevisning, at dette heller ikke vil ske i Fremtiden. Jeg kan her henvisse til, hvad Professor Nansen har udtalt med Hensyn til Grønland og Eskimoerne, og derfor tror jeg, at hvis Erfaringerne skulde vise, at det var ønskeligt, at der skete forskellige Ændringer saa kan man forhandle sig til Rette derom, da Norge ikke for sit Ved-

kommende har vist nogen som helst Lyst eller Trang til at fortrædige Eskimoerne. I den norske Proposition til Stortinget hedder det saaledes, at saafremt der i Løbet af de 20 Aar, i hvilke Overenskomsten er uopsigelig, skulde indtræde Forhold, som gjorde det ønskeligt, at der blev truffet nye Bestemmelser, kan det ske ved en ny Aftale. Jeg mener derfor, at der fra den danske Delegations Side er taget alt det Hensyn til Eskimoerne, som man med Rette kunde kræve. Nu siger man nok: Men Nordmændene kan nu sejle ind og anlægge Stationer; man husker ikke paa, at det kunde de gøre ogsaa uden Overenskomsten, men det skal jeg lade ligge, det har jeg berørt. De kan sejle ind og anlægge Stationer og sætte sig i Forbindelse med Eskimoerne paa den Del af Kysten, men det er ikke saa let at sejle ind og anlægge Stationer; den Del af Kysten blokeres af Is det meste af Sommeren, helt ind i September Maaned, først da forsvinder Isen, og da er for øvrigt ogsaa baade Bjørne og Sælhunde forsvundet, saa der er ikke meget at jage efter. At dette er Tilfældet, bestrides nu under den Avisfejde, der har været. Der gøres opmærksom paa, at man kan godt sejle ind og anlægge Stationer og næste Aar komme og hente de Varer, Stationerne har erhvervet sig. Det er min Overbevisning, at det vil ikke paa nogen Maade kunne betale sig, og derfor vil det heller ikke blive gjort. I den norske Proposition til Storkomiteen fremsættes samme Opfattelse som den, jeg gentagende har fremsat. Det hedder nemlig: „De væsentlige norske Interesser knytter sig til Kyststrækningen nordenfor Scoresbysund fra Kong Oscars Fjord til Norske Øer (79 Grader nordlig Bredde). Kysten søndenfor Scoresbysund forbi Angmagssalik og helt til Lindenovsfjord er meget vanskelig tilgængelig paa Grund af den svære Drivis“. Under Forhandlingerne har Nordmændene ikke fremholdt, at de havde Erhvervsinteresser paa denne Del af Kysten; naar de desuagtet har villet have denne Del af Kysten med, er det ud fra den Forudsætning, at den Del af Kysten, som ikke tidligere har været under dansk Monopol-system, skulde der forhandles om ved denne Løjlighed.

Jeg kan ikke noksom anbefale Over-